Η Κοίμηση της Θεοτόκου ως μυστήριο της Εκκλησίας (Μητροπ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 15 Αυγούστου, 2019

Κατά τήν ἑορτή τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἀσπαζόμαστε τήν ἱερή εἰκόνα πού παριστᾶ τό γεγονός τῆς Κοιμήσεώς της. Ἡ ὅλη εἰκόνα ὄχι μόνον ἀναπαριστᾶ αὐτό πού ἔγινε κατά τήν ἐξόδιο ἀκολουθία τῆς Παναγίας, ἀλλά δείχνει καί τό τί εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Πρόκειται γιά μιά εἰκόνα πού δείχνει κατά τόν πλέον ἀνάγλυφο τρόπο τό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μιά ἀνθρώπινη ὀργάνωση , ἀλλά τό Θεανθρώπινο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἡ ἑνότητα Θεοῦ καί ἀνθρώπων στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Στήν ἱερή εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου βλέπουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει στό κέντρο της τόν Χριστό καί τήν Παναγία, ὡς Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, καί γύρω ἀπό αὐτούς τούς Ἀποστόλους, τούς Ἐπισκόπους καί τούς Ἀγγέλους.

Ἔπειτα, στήν ἱερή εἰκόνα φαίνεται καθαρά ὅτι **στήν Ἐκκλησία ἔχει καταργηθῆ ὁ θάνατος**, ἀλλά αὐτό πού ὀνομάζουμε θάνατο εἶναι ἕνας ἁπλός ὕπνος. Τό σῶμα δέχεται τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ καί αὐτό λαμπρύνεται, ἀλλά καί ἡ ψυχή ζῆ μετά θάνατο, καί, ἄν ὁ ἄνθρωπος ἔχη ἁγιασθῆ, βρίσκεται «*ἐν χειρί Θεοῦ*». Αὐτό πού συνέβη μέ τήν Παναγία, κατά ἀναλογία, ἐπιθυμοῦμε νά συμβῆ καί σέ μᾶς. Δηλαδή, εὐχόμαστε, ὅταν ἔλθη ἡ ὥρα νά φύγουμε ἀπό τόν κόσμο αὐτό, νά εἴμαστε μέσα στήν Ἐκκλησία, νά προσευχόμαστε, νά ἔχουμε τούς Πνευματικούς Πατέρες κοντά μας, νά λάβουμε τήν εὐχή τους καί, κυρίως, νά κοινωνήσουμε τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἀκόμη, ὅπως ὁ Ἰεφωνίας προσπάθησε νά ἀτιμάση τό σῶμα τῆς Παναγίας καί δέν τό κατόρθωσε, ἔτσι ὑπάρχουν διάφοροι ἐχθροί, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νά βλάψουν τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἀλλά δέν κατόρθωσαν οὔτε θά κατορθώσουν νά κάνουν τίποτε, γιατί ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ἕνα ἀνθρώπινο σωματεῖο, ἀλλά τό θεανθρώπινο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει μεγάλη δύναμη, **δέν φοβᾶται ἀπολύτως τίποτε, ἀλλά σώζει τούς πάντες καί αὐτούς ἀκόμη τούς λεγομένους ἐχθρούς της, ὅταν μετανοήσουν.**

Ὅλη ἡ σύνθεση τῆς εἰκόνας ἀπό τά πρόσωπα πού παρίστανται σχηματίζουν ἕναν νοητό Σταυρό. Ἡ ὁριζόντια διάσταση τοῦ Σταυροῦ σχηματίζεται ἀπό τήν κλίνη, ὅπου βρίσκεται τό νεκρό σῶμα τῆς Θεοτόκου. Ἡ κατακόρυφη διάσταση τοῦ Σταυροῦ σχηματίζεται στό ἐπάνω μέρος ἀπό τόν Χριστό πού βρίσκεται ὄρθιος, καί στό κάτω

μέρος ἀπό τόν Ἑβραῖο Ἰεφωνία πού θέλησε νά ἀτιμάση τό σῶμα τῆς Θεοτόκου. Εἶναι ἕνας νοητός Σταυρός πού τόν ἀποτελοῦν ὁ Χριστός, ἡ Θεοτόκος, καί οἱ παρόντες στήν Κοίμησή της, ἀπό τούς ὁποίους οἱ περισσότεροι τήν ἀνυμνοῦν καί ἕνας προσπαθεῖ νά τήν ἀτιμάση.

Ὁ Σταυρός εἶναι δόξα καί ἀτιμία, σωτηρία καί καταδίκη. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διακηρύσσει: «*Ὁ λόγος γάρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μέν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί, τοῖς δέ σῳζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστι*» (Α΄ Κορ. α΄, 18).

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει καί τούς πειρασμούς της πού προέρχονται ἀπό τούς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι οὔτε βιώνουν οὔτε μποροῦν νά καταλάβουν τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Αὐτοί εἶναι ἄγευστοι καί ἀμύητοι τῆς θεοειδοῦς ζωῆς καί ἀντιδροῦν σέ ἐκείνους πού ζοῦν σέ μία ἄλλη διάσταση τῆς ζωῆς.

Τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ φαίνεται ἔκδηλα στά πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων πού εἰκονίζονται στήν εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ὁ πόνος καί ὁ πόθος, ἡ ἀγάπη καί ἡ προσευχή, ἡ ἔκσταση καί ἡ ὅραση, οἱ ὕμνοι καί ἡ σιωπή, ὅλα αὐτά εἶναι μέθεξη τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ.

Στήν διδασκαλία τῶν Πατέρων γίνεται λόγος γιά τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία προχέεται ἀπό τόν Τριαδικό Θεό πρό τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, κατά τήν δημιουργία του, πρό τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου, μετά τήν πτώση του, πρό τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ, κατά τήν ἐνανθρώπησή Του, πρό τῆς Πεντηκοστῆς καί μετά ἀπό αὐτήν. Αὐτή ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μετέχεται διαφοροτρόπως, ὡς καίουσα καί φωτίζουσα, μέ τήν διπλή ἐνέργεια τοῦ Σταυροῦ.

Αὐτό τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ φαίνεται ἔκδηλα στά πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων πού εἰκονίζονται στήν εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ὁ πόνος καί ὁ πόθος, ἡ ἀγάπη καί ἡ προσευχή, ἡ ἔκσταση καί ἡ ὅραση, οἱ ὕμνοι καί ἡ σιωπή, ὅλα αὐτά εἶναι μέθεξη τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Σταυρός εἶναι ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ μέ τήν ἀγάπη καί τήν κένωσή Του, ἀλλά εἶναι καί ἡ δόξα τῆς Θεοτόκου, ἡ ὁποία **σέ ὅλη τήν ζωή της ἔζησε μέ τήν βαθυτάτη ταπείνωση** πού εἶναι ἡ θεοποιός καί ὑψοποιός κένωση, δηλαδή τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως. Αὐτό ἔζησαν καί οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ Ἱεράρχες πού ἀποδείχθηκαν φίλοι τοῦ Θεοῦ, φίλοι τοῦ Σταυροῦ.

Τελικά, μένοντας σέ αὐτόν τόν νοητό σχηματισμό τοῦ Σταυροῦ τῆς εἰκόνας μπορεῖ νά τονισθῆ ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν μέ τήν ὅλη ζωή του καί τόν τρόπο τῆς κοιμήσεώς του, κατά τό πρότυπο τῆς Θεοτόκου, γίνεται ἡ ὁριζόντια διάσταση τοῦ Σταυροῦ, καί προστίθεται ἡ κατακόρυφη διάστασή του, πού εἶναι ἡ Χάρη τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Παναγία προξένησε μεγάλη χαρά σέ ὅλη τήν οἰκουμένη, γιατί γέννησε τόν Χριστό, πού εἶναι ἡ χαρά μας καί ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μας. Γι’ αὐτό τήν ἀγαπᾶμε καί τήν παρακαλοῦμε νά μᾶς προστατεύη, νά μᾶς ἐνισχύη στίς δύσκολες ὧρες τῆς ζωῆς μας, νά πρεσβεύη γιά νά παραμένουμε μέσα στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, καί νά μεσιτεύη γιά νά ἀξιωθοῦμε νά νικήσουμε τόν θάνατο μέ τήν δύναμη τοῦ Χριστοῦ καί νά εἰσέλθουμε στήν οὐράνια Ἐκκλησία

(Πηγή: parembasis.gr*)*